

L-AH HAR RAHEB TA' S. AUBIU

(Maqlub mill-Franciż ta' L. Veuillot).

Il-Kunvent ta' S. Aubiu kien wiehed mill-kunventi l-actar għonja. Meta faqqgħet ir-Rivoluzzjoni Franciża r-rhieb baqgħu fejn kienu; u billi kienu ftit, naħa waħda tal-Kunvent kienet biż-żejjed għalihom. F'lejla xitwija, daħlu fil-kunvent is-suldati Rivoluzzjonarji. Mingħajr l-ebda ħniena qatluhom il-koll barra minn wiehed, l-aktar żagħżuġh, li billi kellu ċella imwarrba, sata' jahrab qabel ma waslu sa fejnu.

Meta dan ir-raheb thiegħed ftit mill-kunvent, haseb li dawn sejrjn isibuh malajr, u għallhekk, qata qalbu u flok ma baqa sejjer, inxtehet għar-rkobbtejh jistenna l-qattiel. Imma l-qattiel ma ġewx. Wara ftit, imreżżah bil-bard u nġewwaħ, qam u beda jfittex xi kenn. Huwa sab għorfa li fha kienu jgħixu nies foqra, dawna żammewh mistoħbi tul iż-żmien tal-persekuzzjoni. Meta raġa' kollox ġie għalli kien, ir-raheb raġa' ngabar fil-kunvent, li minn dik il-lejla tal-qatla baqa' fieragħ għaliex hadd ma kellu l-ħila jidhōl. Hemm ir-raheb sab il-kadavri ta' ħutu. Difnuhom u baqa' jgħammar fiċ-ċella tiegħu mdawwar minn ftit ajkijiet, li bħalu reġgħu ġew l-ura.

* * *

Lejla waħda tnejn min-nies, daħlu jistkennu fil-kunvent imhabba li qam maltemp. Ir-raheb, x'hin tawh l-aħbar shabu, mar għal quddiemhom u laqagħhom. Wiehed minnhom kien raġel kbir fil-ghomor, u ta' lemħa hażina, dana kien donnu qiegħed jibża', l-ieħor, ibnu, kien żagħżuġh ta' għoxrin sena. Wara li xorbu, kielu u saħnu maġenb nar tajjeb, il-missier talab biex jibqgħu sejrjn. Barra l-maltemp kien kiegħed jati; It-twajjeb raheb tahom parir li jgħaddu l-lejl fil-kunvent, dana kien ukoll il-parir u x-xewqa taż-żagħżuġh. "Missieri ma riedx jidhōl, qal huwa daħqani, baża' minn laqgħa hażina, u jiena habbatt il-bieb bla ma ried hu.

"Tassew," wieġeb l-ieħor "u jiena nibqa' nafulek talli lqajtna imma ma rridx ingħaddi l-lejl hawnhekk," u hu jgħid dawn il-kelmiet kellu wiċċu mbażża u beda iżjed itemtem milli jittellem. Ir-raheb raġa' qal: "M'intom sejrjn thabbtu lil hadd, għandna hafna kmamar battala. Għamlu l-post hawn. Fir-Rivoluzzjoni....."

"Iva, iva," qabeż malajr iġħid ir-raġel "jiena smajt fuq dan. Imma x-xita waqfet nistgħu mmorru....."

F'dan il-waqt, faqqgħet ragħda, u l-hoss tar-riħ qatagħlu kliemu. Huwa sfar. Ir-raħeb ħares lejħ. "Qieghed tisma' missier" qal iż-żagħżuġħ; xi jsir minna f'dan it-temp u bil-lejl?"

"X'hin hu mmela "wiegeb il-missier isfar daqs qarsa tax-xama, u hu u jitkellem ħareġ l-arlogg. Ir-raħeb medd idu u ħadulu, huwa għarfu. Kien dak l-arlogg li kien ħalla fiċ-ċella tiegħu meta ħarab bogħod mill-qattiela. Raġa' tahulu l-ura u qal liż-żagħżuġħ: Orqod hawn u strieħ f'din is-sodda tal-aħħar raħeb ta' Sant'Aubiu. Int, qal lil missier, ejja miegħi, għandi kamra oħra fejn tkun tista' torqod.

Il-lehen ta' kliemu u l-ħarsa ta' wiċċu għalbuh u r-raġel qam biex imur warajħ, mingħajr ma wiegeb kelma. Ir-raħeb ħadu fit-tarf tal-kuritur fiċ-ċella tiegħu minn fejn kien ħarab dik il-lejla tal-qatla "Hawn qallu r-rqad ikunlek anqas tqil, hawn-hekk ma xxerridx demm.

Ir-raġel waqa' għar-rkobbtejh. L-aħħar raħeb ta' S. Aubiu bierku. "Orqod hija!" U ħallih.